

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucí(ho) práce Posudek oponenta

Autor práce

Příjmení a jméno: Bc. Michal Marek

Název práce

Vládní krize 2017 optikou českých celostátních deníků

Autor posudku

Příjmení a jméno: Vlastimil Nečas

Pracoviště: Katedra mediálních studií, IKSŽ, FSV UK

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.2	Technika práce	☐	☐	☐	☐	☒
1.3	Struktura práce	☒	☐	☐	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

V tezích je avizováno použití obsahové analýzy. Ve výsledné práci není aplikovaná metoda řádně popsána, schází specifikace základních kategorií (operacionalizace výzkumných otázek, indikátory/sledované proměnné, vymezení základního souboru, výběrová procedura).

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	D
2.2	Schopnost kriticky vyhodnotit prostudovanou literaturu a aplikovat ji	E
2.3	Úroveň zpracování materiálu, resp. zvládnutí techniky empirického výzkumu	E
2.4	Schopnost sestavit a použít soubor metod přiměřený cíli	F
2.5	Původnost práce, přínos práce k rozvoji oboru	E

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
3.1	Logičnost struktury práce, podloženost závěrů	E
3.2	Zvládnutí terminologie oboru	C
3.3	Funkčnost, úroveň, přiměřenost poznámkového aparátu	B
3.4	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejaté bez udání zdroje, hodnotte písmenem F. Pokud v textu zjistíte přejaté pasáže vydávané autorem neoprávněně za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem/kou bylo zahájeno disciplinární řízení.)	C
3.5	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotte písmenem F)	B
3.6	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	B

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení podoby výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Autor předložené diplomové práce si zvolil aktuální a hojně diskutované téma, a to prolínání politické a ekonomické moci, v tomto případě zaměřené na holding Agrofert a osobu premiéra vlády ČR Andreje Babiše. Cíle práce byly nastaveny poměrně ambiciózně a oceňují autorovo odhodlání hledat odpovědi na složité otázky. Kladně lze hodnotit také stylistické schopnosti autora.

Práce je rozdělena do tří částí – teoretické, metodologické a výzkumné. Vycházím z předpokladu, že teoretické kapitoly mají sloužit ke konceptualizaci výzkumného tématu a cíle, vymezení klíčových pojmů a shrnutí existujících odborných poznatků o dané problematice. Z těchto poznatků má vycházet design vlastního empirického výzkumu (výzkumné otázky, případně hypotézy, výběr výzkumné metody, vymezení analyzovaných dat) a interpretace výsledků zkoumání. Pokud je cílem předložené diplomové práce: „*analyzovat, zda má na mediální obsahy související s vládní krizí 2017 vliv vlastnictví daných médií*“ (abstrakt), tak v teoretické části by hlavní pozornost měla být soustředěna na vymezení klíčových pojmů – tedy „vlastnictví médií“ a zejména „vliv na mediální obsahy“ - a představení možností empirického zkoumání vztahů mezi majiteli a produkcí jimi vlastněných médií. V teoretické části se však autor soustředí na oblasti, které s cílem práce souvisí pouze nepřímo (kapitoly Proměny ve vlastnictví českých tištěných médií, Perspektiva politické ekonomie, „Lex Babiš“, Kauza Julius Šuman) či vůbec (Internet jako veřejná sféra). Některé teorie a historické přehledy představené v prvních dvou kapitolách mohou být vhodným a relevantním zářámkem tématu, bohužel nejsou doplněny o rešerši odborných studií a popis toho, jak budou využity v nastavení vlastního výzkumu.

V metodologické části jsou uvedeny obecné charakteristiky a pravidla obsahové analýzy, kterými se ale vlastní výzkum neřídí. Schází zdůvodnění výzkumných otázek, vymezení sledovaných proměnných, pravidla pro kódování, určení základního souboru a výběrové metody. Výběrový soubor (zpravodajství pěti deníků ve třech dnech) tak není v žádném ohledu reprezentativním výběrem.

Následující dvě poznámky jsou směřovány k výzkumné části práce.

1) Až v samotném závěru autor uvádí, že „*velice přínosné by mohlo být zkoumání chodu jednotlivých redakcí. Výzkum redakčních rutin a mechanismů, které stojí za vznikem koncového mediálního produktu, by mohl pomoci zkompletovat poznání o problematice a přinést potřebný kontext.*“ (s. 85) Množství odborné literatury (Shoemaker a Vos, 2009; Tuchman, 1979; McCombs, 2009) dává autorovi za pravdu a potvrzuje, že faktory formující podobu zpravodajství je třeba zkoumat v prostředí mediálních organizací (redakční postupy a rutiny, složení redakce, pozice a odpovědnost aktérů, práce se zdroji). Navíc, jedním ze základních poznatků mediálních studií je to, že z podoby obsahů nelze usuzovat na charakter mediální produkce. Nabízí se tedy otázka, proč se autor rozhodl pro obsahovou analýzu zpravodajství a jak lze závěry zkoumání vztáhnout k základnímu cíli práce.

2) V kapitole 5.5 Hypotézy autor uvádí: „*Mou hypotézou, kterou má ověřit následný výzkum, je, že se vlastnictví českých celostátních deníků odráží v obsahu týkajícího se vládní krize 2017. Andrej Babiš, jeden z hlavních aktérů této krize totiž jakožto majitel koncernu Agrofert koupil vydavatelství MAFRA, pod které spadá Mladá fronta DNES a Lidové noviny. Nutné je upřesnit, že Agrofert i s mediálním vydavatelstvím MAFRA byl v důsledku novely zákona o střetu zájmů vložen do svěřeneckého fondu, aby mohl Andrej Babiš pokračovat jakožto člen vlády. V době vládní krize tedy Andrej Babiš majitelem MAFRY formálně nebyl. Možný vliv na chod vydavatelství nicméně ani tak vyloučit nelze.*“ (s. 31) Autor se tedy primárně soustředí na osobu A. Babiše a vydavatelství MAFRA. Současně konstatuje, že A. Babiš ve zkoumaném období MAFRu nevlastnil. Tvrzení, že majitelem nebyl pouze formálně, není nijak doloženo. Druhý argument je, podle mého názoru, neplatný. To, že vliv A. Babiše nelze vyloučit, neznamená, že ho lze považovat za majitele (což je hlavní premisa výzkumu).

Několik, spíše okrajových, poznámek lze směřovat k chybné terminologii (kritická politická ekonomie, nikoliv politická ekonomie; Úřad vlády nemá zákonodárnou iniciativu) a nadbytečné užívání publicisimů, nepřesných a významově zatížených spojení (např. *Lex Babiš; veledůležité vydavatelství; Návrat do českých rukou; (...) obrovský zlom ve vlastnictví českých médií (...); Kauza Julius Šuman; (...) ještě větší skandál ale přišel, když*) a přítomnému emotivně laděnému spekulování jako například: „*Tyto kauzy vyvolávají důvodné obavy ze situace, kdy miliardář, úspěšný byznysmen a muž s velkými politickými ambicemi v jedné osobě vlastní pravděpodobně nejvlivnější mediální dům v zemi. Kauza Šuman navíc bez ohledu na možnou „úcelovost“ narávek ukazuje, že ani nová podoba zákonu o střetu zájmu nemůže nikomu zabránit, aby měl na svůj majetek vliv, ačkoliv je tento majetek fakticky v péči svěřeneckého fondu.*“ (s. 24)

Zdroje:

Shoemaker, P. a T. Vos (2009) Gatekeeping Theory. New York: Routledge

Tuchman, G. (1979) Making News: A Study in the Construction of Reality Free Press.

McCombs, M. (2009) Agenda setting: nastolování agendy - masová média a veřejné mínění. Praha: Portál.

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE/KY (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a závěrů apod.)

Předloženou diplomovou práci Bc. Michala Marka s výhradami doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit v rozmezí stupňů D až E, dle průběhu obhajoby.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	Prosím o reakci ke dvěma výše uvedeným poznámkám k výzkumné části práce.
5.2	V kapitole 5.3 docházíte k závěru, že majitelem (většinovým vlastníkem vydavatele) Haló novin je KSČM. Proč jste Haló noviny vyloučil ze zkoumaných médií, když právě v tomto případě by bylo možné uvažovat o vlivu majitele na obsah zpravodajství?
5.3	
5.4	

6. NAVRHOVANÉ CELKOVÉ HODNICENÍ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

A (výborně) **B** **C** **D** **E** **F** (nedoporučuji k obhajobě)

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum: 17. 9. 2018

Podpis: